

Merényi Lea És Öccse, István

Ez az öcsém, meg én., Németországban, 1927 körül. Kamaszlány lehettem, ő meg olyan 10 év körül. Nagyon szép fiú volt. A hannoveri élet meglehetősen felhőtlen volt, mert ott voltam gyerek, ott voltak a barátaim, ott jártam iskolába. Anyám minden vasárnap délelőtt fölpakolta a családot tejeskávé kanálával felszerelve, termoszsal meg kuglóffal, és van Hannovernek egy nagyon szép része, egy kis erdő, kicsit olyan, mint a Városliget, és ott volt egy kertvendéglő, ő fölpakolta a kuglófot, a vendéglőben rendeltük azt a jó kis löttyös német kávé. Nem tudtak azok kávé főzni, de mindegy, kuglófhoz jó volt. S akkor délig játszottunk, és délben aztán hazamentünk. A hannoveri életnek az volt a pozitív jellege, hogy nagyszüleim révén nem volt anyagi gondunk. Rendkívül sok ruhát örököltem nagyanyámtól, ő nagyon szeretett öltözködni, pénz volt rá, ha megunt egy ruhát, én kaptam meg. Hannoverben voltak iskolatársnőim, barátnőim, ünnepeltük a születésnapokat, egy teljesen normális polgári életet éltünk, akkor még senki nem érezte velünk, hogy hoppá, itt baj van. Anyám nem engedte, hogy újságot olvassunk. Utólag azt gondolom, hogy nyilván azért, mert azokban már voltak zsidózások. De én ezt csak tippelem.

'Nektek nem való a politika' -- mondta anyám. A politika egyáltalán nem volt téma nálunk. Tehát mi nem tudtuk, hogy a fejünk fölött mi készül. És hogy aztán édesapámat menesztették-e, vagy pedig ő maga nem merte a családot kitenni holmi inzultusoknak, azt nem tudom. Mert öcsém nem látszott ugyan a zsidó mivolta, de rajtam nagyon. Mi kereszténynek nevelkedtünk, és egészen Budapestig nem tudtam, hogy zsidó származású vagyok, fogalmam sem volt róla. Én református hitben nevelkedtem. A mi életünkben semmi zsidó vonás nem volt. Őskereszténynek hittem magam, és nagyon érdekes, hogy a német iskolában sem úgy kezeltek, sem a tanárok, sem az osztálytársak, hogy zsidó vagyok, holott látszott rajtam. Nagyon-nagyon liberális társaság volt. De Hannover különben sem volt kedvenc székhelye a nácizmusnak. Ez egy iparváros volt, és mindenki nagyon el volt foglalva a saját iparágával. Tudom, hogy voltak nagyon jó keresztény barátai anyámnak, gyönyörűséges villájuk volt Hannover környékén óriási kerttel, mindig odajárt, ha volt ideje.